

Поштоване колегинице и колеге,

Обавештавамо вас да ће се XLIII Годишњи скуп Српског археолошког друштва одржати у Суботици од **28. до 30. маја 2020. године**, а домаћин скупа је Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица.

О детаљима програма скупа бићете, након пријема пријава учесника, благовремено обавештени. Трошкове смештаја снесо сами учесници, а о могућностима смештаја можете се информисати на сајту Туристичке организације Суботица (<http://www.visitsubotica.rs/sr-Latn/gde-odsesti>).

Котизација за учешће на скупу и пријављивање излагања за колеге који нису чланови САД износи 2.500 динара (20€). Чланови САД не плаћају котизацију за учешће. Студенти могу учествовати у излагањима уколико се испуне услови из чл. 17. Статута САД.

Рад скупа ће се одвијати у оквиру тематских сесија и постојећих секција Друштва:

- Секције за палеолит и мезолит
- Секције за праисторијску археологију
- Секције за класичну археологију
- Секције за средњовековну археологију
- Секције за словенску археологију
- Секције за биоархеологију
- Секције за археометрију, археотехнологију, геоархеологију и експерименталну археологију
- Секције за заштиту археолошког наслеђа

Предложене тематске сесије, чији се наслови и образложења налазе у прилогу, биће одржане ако за сваку од њих буде пријављено најмање 8 саопштења.

Молимо заинтересоване учеснике који пријављују излагања, да апстрактне за скуп (до 300 речи) пошаљу **најкасније до 15. априла 2020. године** (уз назнаку за коју секцију, односно сесију излагање пријављују) на следећу адресу: srpsko.arheolosko.drustvo@gmail.com

Пријаве учесника без реферата треба доставити најкасније до 5. маја 2020. године.

Срдачан поздрав,
Управни одбор
Српског археолошког друштва

Сесија: НАСЕЉЕНОСТ И ОБРАСЦИ У НАСЕЉАВАЊУ ЈУЖНЕ ПАНОНИЈЕ И ПЕРИПАНОНСКОГ ДЕЛА БАЛКАНСКОГ ПОЛУОСТРВА У ПАЛЕОЛИТУ

Душан Михаиловић, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Апстрактне и пријаве слати на адресу: srpsko.arheolosko.drustvo@gmail.com

Новија истраживања су показала да се Дунав и Сава нису представљали културну и демографску баријеру у различитим периодима палеолита. Сличне манифестације у обрасцима у насељавању и материјалној култури забележене су како у централним деловима тако и на ободу басена, укључујући области у унутрашњости Балканског полуострва. У оквиру рада на сесији биће размотрено у којој мери су палеоклиматске, палеогеографске и палеоеколошке особености Панонског басена утицале на начин живота и друштвене и културне интеракције палеолитских заједница које су ово подручје насељавале у средњем и горњем плеистоцену. Планирано је да сесија има међународно учешће, односно да у њеном раду учествују стручњаци из свих земаља чија територија обухвата јужне делове Панонског басена.

Сесија: НОВА САЗНАЊА О ВЕЛИКОЈ СЕОБИ НАРОДА НА БАЛКАНУ: МУЛТИДИСЦИПЛИНАРАН ПРИСТУП

Ксенија Ђукић, Лабораторија за антропологију, Институт за анатомију, Медицински факултет, Универзитет у Београду

Марио Новак, Институт за антропологију, Загреб

Тамаш Хајду, Eötvös Loránd University / Hungarian Natural History Museum, Budapest

Апстрактне и пријаве слати на адресу: srpsko.arheolosko.drustvo@gmail.com

У жељи да се разуме кретање појединих популационих група, њихова интеракција са аутохтоним становиштвом, као и њихови међусобни културолошки утицаји, Велика сеоба народа је период који је непрестано у фокусу истраживања. Међутим, досадашња истраживања су била усмерена углавном на проучавање богатог покретног и непокретног археолошког материјала, док су некрополе махом коришћене као извори за добијање гробних налаза. Тиме је скелетни материјал остао на минималном нивоу истражености, иако биоархеолошки остаци такође чине културно наслеђе и могу значајно допринети бољем разумевању свих друштвено-историјских трансформација које су се догађале унутар неке популације, као и оних које су настале као последица међусобног контакта различитих популација. Имајући све ово у виду, последњих година сведоци смо све веће потребе да се биоархеолошка и биоантрополошка истраживања овог периода интензивирају. Циљ ове сесије је да на једном месту обухвати археолошке и биоархеолошке студије у оквиру којих се применом различитих метода долази до важних података о начину живота, обичајима, исхрани и кретању људи који су у периоду Велике сеобе народа насељавали територију данашњег Балкана. Теме које сесија жели да укључи заправо црпе податке из мултидисциплинарних студија које истражују различите аспекте прошлости древних популација. Организовање овакве сесије ће омогућити како археолозима тако и биоархеолозима да размене искуства о досадашњим резултатима истраживања и на тај начин отворе могућности за будућа мултидисциплинарна истраживања у региону.

Сесија: НОВА АРХЕОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА И ПРОЈЕКТИ НА ПРОСТОРУ СЕВЕРНЕ БАЧКЕ И СЕВЕРНОГ БАНАТА

Неда Мирковић-Марић, Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица

Апстрактне и пријаве слати на адресу: srpsko.arheolosko.drustvo@gmail.com

Географском поделом области северне и средње Бачке и Баната дели Тиса. Река Тиса овде формира природну баријеру, али такође и природни пут комуникације, повезујући Панонску равницу са централним Балканом. Терен Бачке и Баната је претежно раван, са плеистоценским терасама уздигнутим између 7 и 12 m и безброј напуштених меандри Тисе, који се понекад протежу и по неколико километара удаљености од садашњег тока реке. Данас су Тису изменили скоро два века дуги радови на регулацији њеног тока, започети још почетком 19. века (Vásárhelyi Plan). Овим радовима ток реке скраћен је са 1419 km на 966 km. У току времена пре ових радова њен стално мењајући ток је изузетно утицао на живот у области, а ове активности су и даље видљиве у пејзажу, са бројним меандрима, мртвајама и исушеним мочварама. Бројне притоке постоје са обе стране ове велике реке, данас махом каналисане у водни систем који своје воде излучује у Тису. Најважније притоке Тисе на Бачкој страни су реке Кереш и Калоча, док је у северном Банату то река Аранка (Златица). Надморске висине износе од 77 до 78 m, док максималне вредности надморске висине не прелазе 108 m. Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица представља институцију заштите непокретних културних добара и добара под претходном заштитом на овом простору и покрива укупно девет општина северне Бачке (Суботица, Бачка Топола, Мали Иђош, Кањижа, Сента, Ада) и северног Баната (општине Нови Кнежевац, Чока, Кикинда). Последњих година препознат је археолошки потенцијал ове области и направљено је и тренутно у реализацији више домаћих и међународних пројеката, који ће значајно изменити досадашњу археолошку слику области.

Сесија: ЗАШТИТНИ АРХЕОЛОШКИ РАДОВИ НА ТРАСИ МАГИСТРАЛНОГ ГАСОВОДА ГРАНИЦА МАЂАРСКЕ-ГРАНИЦА БУГАРСКЕ У 2019. ГОДИНИ

Александар Алексић, Завод за заштиту споменика културе Ниш

Апстрактне и пријаве слати на адресу: srpsko.arheolosko.drustvo@gmail.com

У заштитним радовима на траси магистралног гасовода кроз Србију током 2019. године ангажован је велики број археолога из више установа, а ископавања су организована и спроведена на неколико десетина археолошких локалитета. Заштитни археолошки радови на траси гасовода 2019. године представљају једну од најактуелнијих активности у српској археологији данас. Сматрамо да је неопходно објединити податке о већини ових ископавања, ако не и са свих. Сва ископавања су организована од стране надлежних завода за заштиту споменика културе, а с обзиром да је домаћин овогодишњег скупа Завод у Суботици, најприкладније је представити ову тему управо у Суботици.

Сесија: ЗАШТИТА АРХЕОЛОШКИХ ЛОКАЛИТЕТА НА РИМСКОМ ЛИМЕСУ НА ДУНАВУ

Александар Алексић, Завод за заштиту споменика културе Ниш

Апстрактe и пријаве слати на адресу: srpsko.arheolosko.drustvo@gmail.com

Предложена тема се односи на покренути поступак уписивања римског дунавског лимеса на Листу Светске културне баштине. Ради се о међународном подухвату, чији је Србија само један члан, као подунавска земља. Постоји јаз између сазнања о великом броју археолошких локалитета из литературе, са једне стране и фактичког стања на терену, са друге стране, а посебно велики проблем представља број археолошких локалитета који су утврђени за археолошка налазишта. Неопходно је да се у оквиру Српског археолошког друштва покрене дискусија о овој теми, представи проблематика, али и резултати досадашњег рада на заштити археолошких локалитета римског периода на Дунаву.

*Обе предложене сесије из области заштите културног наслеђа биле би организоване у оквиру рада Секције за заштиту археолошког наслеђа, и одвијаће се једна за другом.